

DeT MA_NGFOldIGE vENSKaB

friend

\frend\ *noun*

someone who gives you
freedom to be yourself;
one of the nicest things
you can have;
the best thing you can be

PROFESSIONSESSAY AF: Nicola Milholt (3032723)

UNDERVISERE: Lars H. Pedersen & Iben G. Hansen

FAG: ADDU & AUK

August 2021

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDLEDNING Side 3

UNDERSØGELSENS RELEVANS FOR: Side 4

FOLKESKOLEN Side 4

UNDERVISNINGSFAGET ENGELSK Side 5

PLANLÆGNING Side 6

OBSERVATION Side 6

DIDAKTISKE OVERVEJELSER Side 8

HIIM & HIPPE'S DIDAKTISKE RELATIONSMODEL Side 8

- RAMMEFAKTORER Side 9

- LÆRINGSFORUDSÆTNINGER Side 9

- MÅL Side 10

- INDHOLD Side 10

- LÆREPROCESSEN Side 11

- VURDERING Side 12

LEKTIONSPLAN Side 13

UDFØRELSE Side 17

LEKTION 1 Side 17

LEKTION 2 Side 17

EVALUERING Side 17

UDVIKLING Side 18

KONKLUSION Side 19

BIBLIOGRAFI Side 20

BILAG Side 22

INDLEDNING

FNs Børnekonvention blev udfærdiget i 1989 og er i skrivende stund underskrevet af 196 lande, hvilket gør den til den mest ratificerede traktat i historien. Den består af 54 artikler, der alle beskriver hvordan vi sikrer og beskytter verdens børn. (FN, 1989)

En krusedulle på en traktat er dog én ting – at få skabt rammer, hvori alle artiklerne kan overholdes, det er en helt anden sag, og et hurtigt kig ud af vores egen boble, viser os, at der er meget lang vej endnu både i Danmark og i verden. "Så længe den liste findes, har vi fejlet" (Romer, 2019)

Mange vil nok mene, at størstedelen af overtrædelserne af artiklerne foregår i lande der ligger langt fra Danmark i både afstand og tanke. I lande hvor medierne samt rapporter fra menneskerettighedsorganisationer fortæller os, at børn efterlades efter fødslen, lever i krig uden mad, rent vand og adgang til medicin, bliver udsat for ondskab og overgreb, og hver dag bliver konfronteret med at deres køn, seksualitet, hudfarve & religion har en betydning og ofte kan få store konsekvenser for deres nuværende og fremtidige muligheder.

En rapport, foretaget af UNICEF i 2019, viser dog at der i Danmark er stor mangel på viden omkring børns rettigheder og at arbejdet med rettighederne her langt fra er afsluttet. Undersøgelsen bygger på svar fra over tusind danske skoleelever fra 6. - 10. klasse. Foruroligende tal viste blandt andet at 45 % ikke vidste hvad børnekonventionen er, og ikke kunne nævne en eneste af børns rettigheder, at 20 % mente det er okay, at politiet bruger tortur i særlige tilfælde, at 8 % mente at forældre gerne må bruge fysisk afstraffelse og at 16 % mente at det er okay, at en arbejdsgiver foretrækker en kvindelig ansat fremfor en mandlig. (UNICEF, 2019).

UNICEF Danmarks Generalsekretær, Karen Hækkerup mener det er vigtigt at børnekonventionen som tema prioriteres ude på skolerne og at børn på alle klassetrin kender til deres rettigheder, da de derved er mere opmærksomme på, når de brydes. (UNICEF, 2019)

Eleverne i vores folkeskoler skal altså lære deres rettigheder at kende, så de er bedre rustet til at beskytte sig selv samt andre. Lad os sent glemme, at de børn, der lige nu sidder på landets skoler og lærer ABC, skal en dag ud i verden som unge og voksne mennesker, og sætte deres aftryk - være med til at udvikle, ændre, bevare, bestemme og muligvis dømme, og vi har ansvaret for at give dem forudsætninger for at de på bedste vis kan navigere og agere, som det tjener samfundets bedst. At de kan møde alle på deres vej med åbenhed, ligeværd, respekt og en forståelse af at alle hører til - uanset køn, hudfarve, seksualitet og religion og at alle har ret til en plads i nutidens og fremtidens samfund og fællesskab.

Ja, fællesskabet - et langt rigere afsæt i kampen om individets rettigheder, end individet alene, og hvor frihed til indflydelse går forud for frihed til at vælge selv. (Jørgensen, 2019).

Per Schultz Jørgensen, professor og tidligere formand for Børnerådet, er fortaler for, at vi sætter dyrkelsen af individet lidt på pause, og i stedet ser på hvad individet, med dets individuelle rettigheder, kan udrette indenfor fællesskabets rammer:

Vi har fået et fundament af individuelle rettigheder på plads. Men vi må forstå, at vi ikke får mere frihed ved at gå videre ad den individualiserede vej. Skal rettighederne blive en levende realitet, skal vi bygge et fællesskab, vi kan bruge dem i. Uden fællesskabet bliver vi overvældede og skrøbelige i en hyperforanderlig verden (Jørgensen, 2019).

At børnene kan ende med at få frarøvet dem alle de rettigheder, der i så mange år er blevet kæmpet for, gør derfor, at vi må have relationer og fællesskab på skemaet.

Det gøres bedst ved at sørge for et forenklet miljø, hvor skolen vælger emner og temaer, som eleverne er i stand til at forholde sig til. Med udgangspunkt i det opstår en fremadskridende orden hvor de færdigheder de derfra løbende erhverver sig, kan bruges til at finde forståelse og opnå indsigt i det, der kan virke mere kompliceret og komplekst (Dewey, 2005).

Lad os derfor tage udgangspunkt i venskabet. Noget trygt og genkendeligt hvorfra vi, i dialog med eleverne, kan give dem indsigt i samt værktøjer til at håndtere venskabets mange komplekse aspekter. Hvordan får man overhovedet en ven? Hvordan ser en ven ud – ligesom én selv? Hvordan beholder man sin ven? Hvordan trøster man, når ens ven er ked af det? Hvad gør man, når ens ven bliver uretfærdigt behandlet? Hvordan viser man sin ven kærlighed, retfærdighed og ligeværd?

“Venskab og retfærdighed synes ... at angå de samme ting og findes i de samme personer. Og ordsproget har ret: Venners gods er fælles gods. For venskab består i fællesskab” (Aristoteles 2000).

Jeg har derved stillet følgende undersøgelsesspørgsmål:

Hvordan **planlægges**, **gennemføres**, **evalueres** og **udvikles** et forløb i en international skole i Bangkok omkring venskab, hvor børnene instrueres digitalt og arbejder i en padlet?

UNDERSØGELSESPØRGSMÅLETS RELEVANS FOR:

FOLKESKOLEN

Dannelse er at forbinde sig med verden så mangfoldigt som muligt - en fri og livlig vekselvirkning mellem *jeget* og verden. På den ene side har vi *subjektets individualitet*; vores egne tanker, drømme og forventninger, der spontant udvikles og på den anden side den *almene verden*; fællesskabet og samfundet, der kontinuerligt gør krav på at blive modtaget, opdaget og forstået (Oettingen, 2016).

Dannelse er derfor en livslang proces, hvor mennesket livet i gennem må give begrebet om menneskeheden i vores egen person et så stort indhold som muligt såvel i vores egen livstid som ud over denne ved de spor, vi efterlader os af et levende virke; denne opgave løses kun ved at knytte vores jeg til verden i den mest almene, mest virksomme og mest frie vekselvirkning (Oettingen, s. 15, 2016).

Den tyske pædagogiske filosof og didaktiker Wolfgang Klafki pointerer ligeledes i sin dannelsesteori, at dannelse må opfattes som et samspil mellem menneskets selvbestemmelse, medbestemmelse samt solidaritetsevne, og at denne erkendelsesinteresse, ifølge Klafkis tænkning, netop er det, man automatisk arbejder sig hen i mod samt personligt tager ansvar for (Klafki, 2001).

Denne forståelse skabes i kommunikation og ud fra de livs- og verdenserfaringer vi gør os i samværet og i de ting der omgiver og rummer os (Oettingen, 2016). Både skolen og vores nære relationer kan skabe et miljø hvori vi ikke føler at "blive kastet ind i en verden" uden bund, tryghed og helhed men derimod at "blive båret af verden" i fortrolighed og sammenhæng.

Venskab er en relation. En tryk og vigtig relation. En relation der danner os og hvorfra vi kan udvikle vores forståelse af *jeget*, andre mennesker, samfundet og verden samt kan "forberede os til deltagelse, medansvar, rettigheder og pligter i et samfund med frihed og folkestyre" (Børne- og undervisningsministeriet § 1 stk. 3, 2020), og hvori vores etiske dannelse kan blomstre og derved gøre os bedre til at kunne identificere samfundsmæssige udfordringer, sætte os ind i alle deltagers perspektiver og meninger samt komme med bud på en løsning, hvor alle føler sig ordentlig behandlet (Bundsgaard, 2019) så vores samfund nutidigt og i fremtiden vil være præget af "åndsfrihed, ligeværd og demokrati" (Børne- og undervisningsministeriet § 1 stk. 3, 2020).

UNDERVISNINGSFAGET ENGELSK

I engelskfaget skal eleverne blandt andet "arbejde med emner der belyser, hvordan mennesker tænker og lever i den engelsksprogede verden, så de bliver fortrolige med egen kultur i samspil med andre kulturer. Herigennem får eleverne mulighed for at udvikle deres forståelse for mennesker med forskellig kulturel baggrund og kan forberede sig til et liv i et globalt samfund" (Børne- og undervisningsministeriet, stk. 3, 2019).

Forløbet om venskab, skaber et rum hvor eleverne i dialog og refleksion kan styrke deres forståelse af, at vi ikke er alene i verden, at alting ikke handler om os. Det handler mindst lige så meget om vores medmennesker og om fællesskabet og at sammen udretter vi mere. Sammen – med danskere og med mennesker udenfor Danmarks grænser, og at de alle bringer en anderledes kulturel baggrund til bordet, fra hvilken vi kun kan udvikle os og lære.

Mit undervisningsforløb foregår i en 2. klasse, men da det er en international skole, hvor engelsk har været en del af de fleste af børnenes liv siden fødslen, hvor danske skoleelever først senere bliver præsenteret for faget, har jeg valgt at planlægge min undervisning ud fra viden- og færdighedsmål efter 7. klassetrin, da jeg vurderer, at det passer godt niveaumæssigt.

Eleverne skal under forløbet deltage i samtale om emnet venskab, hvor udgangspunktet er deres individuelle erfaringer og forestillinger, de skal kort mundtligt fremlægge deres idéer til vejledning af andre børn der har skrevet til "børne-brevkassen". Dette vil styrke deres kommunikative kompetencer i forhold til at skulle indgå i samtaler på engelsk, og min undervisning tager derfor udgangspunkt i følgende viden- og færdighedsmål:

- Eleven kan med støtte kort tale om faktuelle emner, kort tale om egne oplevelser, ønsker og drømme og give korte sammenhængende fremstillinger på basis af udleverede informationer (Børne- og undervisningsministeriet, 2019).
- Eleven kan tage initiativ til kommunikation med personer i udlandet og kan deltage i udveksling af enkel information og produkter med elever i udlandet (Børne- og undervisningsministeriet, 2019).

PLANLÆGNING

OBSERVATION

Observation blev foretaget af 9 skønne 2. klasses elever og deres "sommer-underviser", som havde været sød at sende mig deres navne samt billeder forud for min observation.

Udover, at der var elever og en underviser, var intet som jeg havde forestillet mig eller som jeg kan huske fra min egen skoletid. Men nok meget lidt, er i disse tider genkendeligt.

Min temperatur blev tjekket to gange, jeg blev bedt om at vaske mine hænder, spritte af to gange og mine sko fik også en tur - alt sammen inden jeg fik lov at hilse på eleverne. Alle bar de naturligvis maske, også eleverne. Bordene i klasselokalet var placeret ca. 2 meter fra hinanden, og derudover var der også overalt på skolens område optegnet hvor eleverne skulle stå/sidde.

Jeg skulle observere eleverne i 2 lektioner (1,5 timer). Min korte tid sammen med eleverne gjorde, at jeg valgte at være deltagende observatør (Sunesen, 2020), så eleverne hurtigere kunne få en ide om, hvem jeg var.

Eleverne var i gang med et mindre forløb om affald og genbrug og i de lektioner jeg observerede, havde de medbragt ting fra hjemmet, som var lavet af genbrugs naturmateriale samt eksempler på ting fra hjemmet man kan bruge igen og igen.

Tandbørster, krus, tallerkner, vatrunddeller, tasker, tøj, notesbøger, madkasser, drikkedunke, sugerør mm. De fortalte kort klassen, hvad de hver især havde med.

Jeg troede faktisk at jeg havde rimelig godt styr på det, men jeg lærte en masse ting, jeg ikke før havde tænkt over:

- at man kan tage sin madkasseboks med til gadekøkkenerne, og få dem til at bruge den i stedet for den engangsemballage, de normalt putter maden i.
- hvor mange kaffebarer i Bangkok, der rent faktisk tilbyder 10 % rabat, har man sin egen kop med (en af eleverne havde fået en liste med af sin mor)
- at der findes en app, som kun har take-away muligheder med steder der bruger nedbrydeligt materiale
- at der findes en stor refill butik, hvor man kan få alt som shampoo, olie, krydderier mm.

Eleverne fik derefter fortalt historien om hvalen, der blev fundet for et par år tilbage med maven fyldt af plastik. Efterfølgende en samtale om, hvilke ting man kan smide i naturen, og hvilke man ikke kan.

De sidste 15 minutter af lektionen, var der fødselsdagssang og kage, da Admin havde fødselsdag. En virkelig overskudsagtig mor eller far havde forberedt separat indpakkede kagestykker, samt separat indpakkede gafler. Mere COVID-venligt bliver det ikke.

Som deltagende observatør, deltog jeg i undervisningen og var med i samtalen om de produkter eleverne havde med. Afslutningsvis deltog jeg også i fødselsdagsfejringen både med sang og kagespisning.

Jeg ønskede at observere nedenstående fokuspunkter, og noterede mig følgende:

FOKUS	OBSERVATION
Hvordan er stemningen?	<p>Fantastisk og underlig i et godt miks.</p> <p>Jeg deltog i de to første lektioner fra morgenstunden, så der var god energi. Alle eleverne virkede glade og var generelt virkelig højlydte, og havde svært ved at overholde de 1-2 meters afstand. Det fortæller mig at de har det godt sammen – gerne vil hinanden. Laura måtte flere gange minde dem om at holde afstand.</p> <p>Det var underligt ikke at kunne se deres ansigter rigtigt pga. masken men deres øjne var "på".</p>
Er eleverne deltagende?	<p>Alle eleverne, uden undtagelse, deltog utrolig aktivt. Jeg var virkelig overrasket og imponeret over deres iver. Det var tydeligt at alle eleverne var godt forberedte hjemmefra, og så frem til at dele det de havde med hjemmefra.</p>
Hvordan forholder eleverne sig til, når underviser eller en af deres klassekammerater taler?	<p>De talte ofte i munden på både hinanden og Laura og det virkede til tider lidt kaotisk. Laura forsøgte dog gentagne gange at minde dem om, at man altså skal lade sin kammerat tale færdig først, og at man rækker hånden op, og venter på det bliver ens tur. De var meget ivrige efter at tale.</p>
Hvordan er deres skriftlige engelske niveau?	<p>Det havde jeg desværre ikke mulighed for at observere, da der ikke var noget skriftligt i de lektioner jeg deltog.</p>
Hvordan er deres sproglige engelske niveau?	<p>Da det var min første undersøgelse, og første indtryk af elever på en international skole, havde jeg intet sammenligningsgrundlag. Hos syv af eleverne var sproget flydende samt alle havde de et stort ordforråd - de har alle gået på samme skole siden børnehaven. Jeg observerede, at de to andre elever ofte skulle lede efter ordene, men det virkede dog ikke til at bremse deres lyst til at tale. Laura fortalte mig, at de begge var startet på skolen indenfor det sidste år, og forinden der, havde gået på lokale skoler i henholdsvis Frankrig og Tyskland, og derfor ikke på samme måde havde haft engelsk fra helt små.</p>
Er eleverne vant til at bruge digitale redskaber i undervisningen?	<p>Der blev ikke anvendt nogle digitale redskaber i de to lektioner, men Laura fortalte mig at de ofte arbejder i forskellige programmer via tablet eller computer og benytter det i stort set i alle fag.</p> <p>To af eleverne navigerede utrolig fermt i min iphone, da de ville vise mig den app samt refill butik, de havde talt om og jeg forestiller mig derfor ikke, at den Padlet jeg har forberedt vil blive noget problem.</p>
Overholder eleverne de tidsrammer der bliver givet?	<p>Eleverne blev ikke på noget tidspunkt givet et tidspunkt i forhold til at skulle lave en opgave eller holde en pause, men Laura fortalte mig, at det generelt er lidt mere afslappet her i "sommer-undervisningen". Alt hvad de laver, er ikke underlagt nogen tidsramme, og det er derfor ikke så vigtigt, hvis de bruger lidt mere tid på nogle ting.</p> <p>Oh huskede dog Laura på, ca. en time inde i lektionen, at hun havde sagt at vi afslutningsvis skulle fejre Admin.</p>

DIDAKTISKE OVERVEJSELER

“Den enkelte har aldrig med et andet menneske at gøre uden at han holder noget af dets liv i sin hånd” (Fibæk Laursen, s. 167, 2011).

Med disse smukke ord fra K. E. Løgstrup i baghovedet, burde alle der gør sig tanker om at undervise børn, vide hvor essentielt det er, at undervisningen og alle dets aspekter, overvejes nøje. Hvem? Hvornår? Hvor? Hvorfor? Hvordan?

Mit didaktiske råderum var, i nærværende undersøgelse, stort, og jeg har derfor kunne træffe mine egne didaktiske beslutninger uden på nogen måde at være underlagt skolens hverken normative eller deskriptive didaktik (Jensen, 2016).

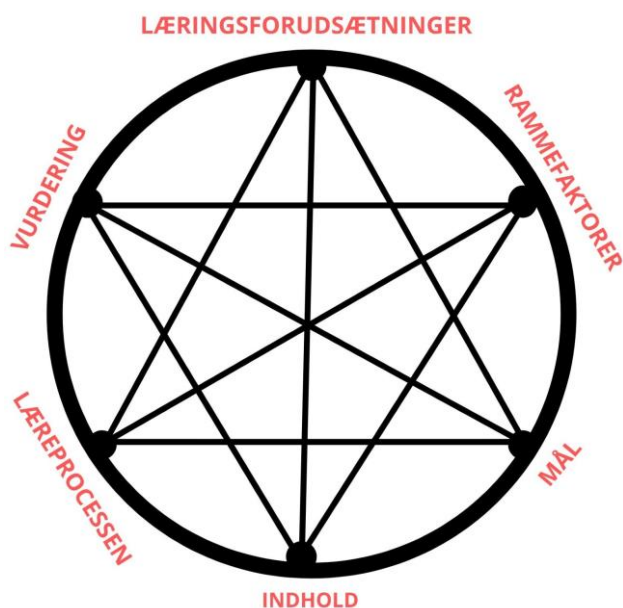
Min tilgang til planlægning af dette undervisningsforløb var, som min tilgang til alt andet, eklektisk, og indeholder derfor både erfaringsviden og didaktisk teori.

HIIM & HIPPE'S DIDAKTISKE RELATIONSMODEL

Mennesker er dynamiske. Verden er dynamisk. Velvidende, at omstændighederne ændrer sig konstant, må vi derfor lære at være trygge i en aldrig-afsluttet og dermed kontinuerlig vurdering samt refleksion over nødvendige justeringer - store som små.

Jeg har derfor valgt at bygge mit undervisningsforløb op omkring Hiim & HIPPES didaktiske relationsmodel. Det skyldes netop modellens dynamiske tilgang til undervisningen, hvor dens seks aspekter gensidigt påvirker hinanden (Brodersen, et al., 2020), og som udgangspunkt indtager en lige betydningsfuld rolle, hvilket udfordrer idéen om hierarkisk ordning af didaktiske kategorier (Bundsgaard, 2019).

Jeg finder at alle seks aspekter hører til i overvejelserne omkring undervisning, dog ikke at alle aspekterne bærer lige stor vægt, da en undervisning er tæt på umulig uden mål og indhold, men godt kan eksistere uden overvejelser om elevens læringsforudsætninger og evaluering (Brodersen, et al., 2020).

RAMMEFAKTORER:

Undervisningen foregår på en mindre international skole i Bangkok. Omstændighederne har, grundet COVID-19, været lidt atypiske; tidspunktet for min undervisning ligger i skolens sommerferie, der følger den vestlige feriekalender. De fleste forældre til de studerende på skolen, har dog ikke en lige så lang ferie, og skolen tilbyder derfor "sommerundervisning", hvor nogle af skolens elever deltager. Antallet af elever er derved mindre end normalt og min klasse består derfor kun af 9 elever, alle fra 2. klasse. 6 forskellige nationaliteter er repræsenteret. Da min undervisning ligger udenfor "normal undervisningstid", er den ikke underlagt skolens normale curriculum, og undervisningen kan derfor planlægges i forhold til dansk folkeskoles formål samt formål for undervisningsfaget engelsk – efter dansk kontekst.

Skolen følger thai myndighedernes restriktioner ift. afstand på 1 m samt anvendelse af mundbind både ude og inde. Skolen har en stor, smuk have og jeg havde ønsket at noget af undervisningen kunne have foregået der, men den høje temperatur kombineret med mundbind, gjorde at jeg valgte kun at være indenfor. Jeg som underviser, og en grøn en af slagsen, er også en rammefaktor – eleverne kender mig ikke, og jeg ikke dem, hvilket jeg er bevidst om i planlægningen.

LÆRINGSFORUDSÆTNINGER:

Læringsforudsætninger, er som den eneste af de 6 aspekter, forud for undervisningen, statisk.

Det påvirker de fem andre aspekter, men er ikke på samme måde, som de andre, justerbar og det svæver

derfor i min blinde vinkel, fordi jeg ikke kender eleverne. Jeg ved intet om deres kulturelle baggrund, hvem deres forældre er, om de har mange venner eller er mere ensomme, hvordan de bedst modtager information samt deres faglige forudsætninger generelt.

Mit kendskab til dem, beror alene på 1,5 times observation samt en kort samtale med en af deres normale undervisere og jeg vil derfor mene, at det er forholdsvis beskedent.

Hvad jeg (tror jeg) ved: de var alle ivrige efter at tale, og havde ikke behov for at blive sat i gang/blive motiveret til deltagelse, de virkede glade for hinanden – og noterede mig ikke, at nogen af dem var udenfor, De var alle forberedte hjemmefra, hvilket fortæller mig at de har et ressourcestærkt bagland.

Deres engelske sprog er godt, og de har et godt grundlag for at kunne deltage i en samtale på engelsk. Emnet er noget de nemt kan relatere til.

Under observationen noterede jeg mig at to af eleverne ikke har gået på skolen så længe. De er begge flyttet til Bangkok fra deres fødeland, hvor de nok har måtte sige farvel til en masse venner, måske endda en bedste ven. Jeg vælger derfor at de ikke skal være i den gruppe, der skal arbejde med det brev fra Børnebrevkassen, der handler om at ens ven flytter langt væk, samt hvordan/om man kan bevare venskabet, da det kunne måske komme lidt for tæt på.

I det minut en undervisning begynder, er læringsforudsætninger dog påvirkelig og ændres derfra konstant. Observationen af deres reaktioner og ageren, kan derfor aldrig stoppe og må hele tiden tages med i overvejelserne, om at fortsætte ned ad den planlagte vej, eller om der skal justeres lidt/meget.

MÅL:

At få eleverne til at reflektere over begrebet venskab og få dets betydning placeret i en nutid samt fremtidig kontekst. Med afsæt i emnet, fremme elevernes kompetencer i forhold til at kunne modtage information, deltage i samtale samt udfærdige et produkt/præsentation ud fra udbyttet af disse. Her er der taget udgangspunkt i følgende viden- og færdighedsmål fra Fællesmål i undervisningsfaget engelsk efter 7. klassetrin: Eleven kan med støtte kort tale om faktuelle emner, eleven kan kort tale om egne oplevelser, ønsker og drømme og eleven kan give korte sammenhængende fremstillinger på basis af udleverede informationer (Børne- og undervisningsministeriet, 2019).

Derudover er målet med undervisningen at give eleverne redskaber til at kunne tage initiativ til at møde og kommunikere med andre mennesker fra andre lande og kulturer og give dem selvværd til at dele oplevelser, ønsker og drømme på engelsk med disse nye bekendtskaber. Her tages der udgangspunkt i følgende viden- og færdighedsmål fra Fællesmål i undervisningsfaget engelsk efter 7. klassetrin: Eleven kan tage initiativ til kommunikation med personer i udlandet, eleven kan med forberedelse og støtte bruge engelsk til internationale henvendelser og eleven kan deltage i udveksling af enkel information og produkter med elever i udlandet (Børne- og undervisningsministeriet, 2019).

INDHOLD:

“Helt overordnet skal der vælges indhold, som hjælper eleven til at forstå fænomener i den omgivende verden, og som udvikler eleven, så han bliver i stand til at forstå sig selv i den verden” (Brodersen, et al., s. 97, 2020).

Jeg har valgt nedenstående materiale til mine to lektioner. Materialet er værktøjer der indbyder eleverne til refleksion over venskab og dets muligheder. Jeg har forsøgt at bruge materiale, der møder eleverne dér hvor de er ved at tage udgangspunkt i deres egne erfaringer og derfra introducerer dem for mere komplekse aspekter af venskabet.

TEGNESERIE "NICOLA & SOFIE" (Bilag 1)

En lille intro til emnet vi skal arbejde med, udleveret til eleverne forud for undervisningen.

<https://www.studietube.dk/video/6948934/9a4d4a2c6334cb61e2d45ffaa86f0df9>

SPØRGSMÅL TIL BØRNE-BREVKASSEN (Bilag 2)

Mit ønske med brevene fra Børne-brevkassen er, at eleverne finder tryghed i at tale "om andres problemer og udfordringer". Det kan virke intimiderende at skulle tale ud fra sig selv, når det handler om de meget følsomme og personlige problematikker, et venskab jo rummer.

Brevene er alle skrevet i hånden af et barn på samme alder og min forhåbning er derved at det vil hjælpe eleverne i deres forsøg på at forestille sig og bedre kunne sætte sig ind i skribentens situation, da både indhold og udseende, gør at det kunne være skrevet af dem selv (Nabe, Nielsen, 2019).

MINE FORÆLDRES TANKER OM VENSKAB (bilag 3)

"Forældrene er skolens kontakt til samfundet, og de kan således bidrage til elevernes omverdensforståelse" (Henriksen, s. 126, 1997).

En del overvejelser lå forud for beslutningen om at inddrage forældrene i mit undervisningsforløb.

Børns forældre har forskellige kort på hånden, og derved ikke alle de samme muligheder og forudsætninger for at samarbejdet mellem skole og hjemmet bliver en succes. Nogle forældre vil have gode kort på hånden, som f.eks. uddannelse og akademiske kompetencer samt tid, overskud, sprog og selvtillid i institutionelle sammenhænge - andre vil have mindre gode kort (Axelvoll, 2016).

Mit ønske var at inddragelsen skulle resultere i at eleverne opnåede en større og bredere forståelseshorisont i forhold til emnet, og dets betydning for os som mennesker og samfund.

En samtale med elevernes underviser bekræftede mig i, at det var en god idé.

Hun informerede mig om, at alle elevernes forældre er ressourcestærke, deltager aktivt i skolen og gerne inddrages i hvad deres børn foretager sig. Jeg fornemmede det også selv under min observation, hvor det var tydeligt at eleverne havde fået god støtte hjemmefra i forhold til at skulle have grønne, miljøvenlige ting med.

Eleverne får derfor en lille opgave med hjem, efter første lektion, hvor de skal tale med deres forældre om deres bedste ven, da de var på samme alder.

FILM: WE ARE ALL DIFFERENT – AND THAT'S AWESOME (Bilag 4)

I denne TED talk, fortæller Cole Blakeway, der er 10 år gammel, om sit og sin mors venskab med 44-årige Steven, der har autisme. Coles mor mødte Steven, da hun var 13 år gammel, og Steven har lige siden været en del af deres liv. Cole fortæller om de ting ved Steven, der gør, at han elsker at tilbringe tid sammen med ham. Jeg ser her frem til, hvad eleverne får ud af filmen samt dens budskaber.

[We Are All Different - and THAT'S AWESOME! | Cole Blakeway | TEDxWestVancouverED - YouTube](https://www.youtube.com/watch?v=6948934)

PADLET: VENSKABS-SUPPE (Bilag 5)

Eleverne skal lave deres egen opskrift på den perfekte venskabs-suppe. Hvad et godt venskab, ifølge dem,

består af.

<https://www.studietube.dk/video/6947257/fec82e4aa811004f58ec540a8ed7a56c>

LÆREPROCESSEN:

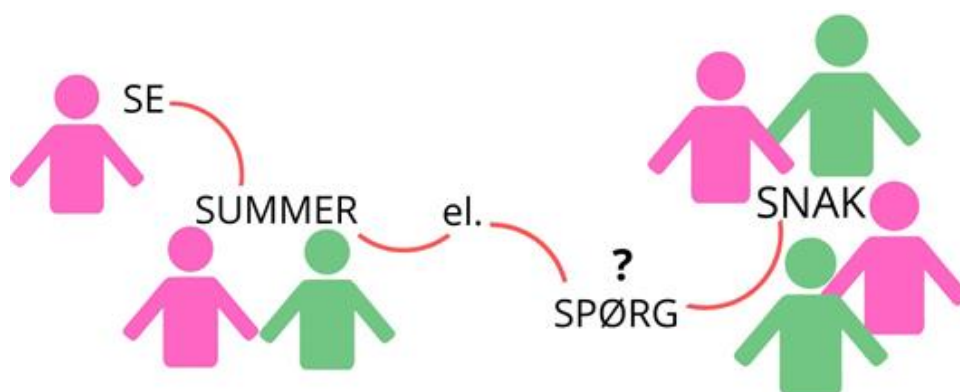
I overvejelserne omkring processen, har jeg fundet inspiration i Deweys tanker omkring progression og rytme, hvor han skelner mellem mekanisk og æstetisk rytme. Den æstetiske rytme består både af gentagelse, variation og balance og er den jeg har forsøgt at bygge min rammestyrede undervisning op efter. Emnet er det samme forløbet igennem, og vi vil højst sandsynligt både besøge og genbesøge de samme aspekter ved emnet flere gange, hvor variationen ligger i materialet, samt at forløbet både indeholder samtale i plenum, samtale i grupper, præsentationer samt individuelt arbejde (Brodersen, et al., 2020).

“Den der ikke tvivler kan ikke lære. Undervisning er en kunst, hvor lærer og elev på sokratiske vis, indgår i en fælles dialog om sandheden – en fælles søgen efter problemstillinger, vi ikke på forhånd kender svaret på” (Oettingen, 2018).

Der er ikke noget rigtigt svar i dette forløb. Intet facit. Eleverne skal undres, filosofere og reflektere og alle deres forskelligheder, individuelle erfaringer og tanker skal mødes i undringsfællesskabet, hvor de vil erfare at verden ikke er en statisk størrelse og at mange temaer er foranderlige, hvortil der kan tænkes mange tanker (Nabe-Nielsen, 2019).

Jeg er i den forbindelse ekstra opmærksom på min beslutning angående at vise en film. En sådan kommunikation er monologisk og der er ikke mulighed for at spørge ind til indholdet, skulle der være noget de ikke forstår. En film påvirker begge af menneskets kanaler i dets “Dual Channeling”- system, hvilket kan resultere i en større forståelse af emnet.

Bliver der dog ikke bygget bro mellem disse to kanaler, kan det i stedet resultere i redundans samt kognitiv overstimulering, der kan ende i at blokere for læring. Derfor har jeg vurderet at efter-aktiviteten, hvor eleverne får mulighed for at bearbejde filmens indhold, og få det til at give mening, er vigtig at overveje. Jeg endte med at benytte nedenstående model (4xS), hvor eleverne først ser filmen, så summer de over den to og to - spørger eventuelt og så taler vi til sidst om den sammen i plenum (Hachmann, et al., 2015). Når eleverne “summer” over filmens indhold, er der tale om en skabende proces, hvor eleven går i dialog med filmen og anvender sin forforståelse i mødet med den forståelseshorisont, der ligger i filmen, og ender måske allerede her i en horisontsammensmeltning, og hvis ikke, så sker det forhåbentlig under “snak” (Hinge, 2016).

VURDERING:

"Hvad har I lært i dag?" kan være svært at svare på, når emnet har været venskab, uden noget egentligt facit, og hvor vi "jo bare har talt og delt vores erfaringer".

"Der skal være plads til meget mere åndelighed og til erkendelsen af, at ikke alt kan måles og vejes, og at det, som ikke kan måles og vejes, også kan have stor værdi" (Nabe-Nielsen, 2019).

Som underviser, er jeg ikke dommer over deres tanker og meninger. Min rolle består derfor ikke i at evaluere på det de siger, men mere bare dét, at de siger noget.

I stedet for: "De overvejelser du gør dig, er gode" kunne jeg sige "Jeg kan fornemme, at du har gjort dig nogle overvejelser, det er godt".

Målet er refleksion, undren og filosofering, og jeg vurderer derfor at min feedback burde ligge i min tilgang til samtalen, og i den måde jeg møder eleven og det de ytrer. At de erfarer at alle deres meninger har ret til en plads i samtalen, og at de bliver mødt anerkendende, åbent og nysgerrigt, og at denne evaluering er formativ.

I stedet for at slutte forløbet af med "Hvad har I lært i dag", vælger jeg i stedet at spørge "Hvad har vi undret os over i dag?" og "hvorfor er det mon præcis det, der undrede?" (Nabe-Nielsen, 2019).

LEKTIONSPLAN

Med udgangspunkt i overstående didaktiske overvejelser, har jeg udfærdiget følgende lektionsplan.

<p>MÅL FRA UNDERVISNINGSFAGET</p>	<p>Mål hentet fra emu.dk: færdigheds- og vidensmål fra faget engelsk efter 7. klassesettrin.</p> <p>PRÆSENTATION: Eleven kan med støtte kort tale om faktuelle emner. Eleven kan kort tale om egne oplevelser, ønsker og drømme. Eleven kan give korte sammenhængende fremstillinger på basis af udleverede informationer.</p> <p>ENGELSK SOM ADGANG TIL VERDEN: Eleven kan tage initiativ til kommunikation med personer i udlandet.</p>
--	---

	<p>Eleven kan med forberedelse og støtte bruge engelsk til internationale henvendelser.</p> <p>Eleven kan deltage i udveksling af enkel information og produkter med elever i udlandet.</p>
FOKUSPUNKTER FRA OBSERVATION AF KLASSEN	<ul style="list-style-type: none"> - Alle eleverne virkede begejstrede når underviseren talte, samt deltog alle, uden undtagelse, i samtalen om hvad man må smide i naturen, og hvad man ikke må. - Der var en overordnet respekt for når andre taler - både underviseren samt deres klassekammerater. - De glemte tiden, da de arbejdede i små grupper og blev ved med at tale – alle havde de meget på hjerte.
INDHOLD	Eleverne skal arbejde med begrebet "venskab"
METODER	"tavle-undren" samt arbejde både i grupper og individuelt
MATERIALER	<ul style="list-style-type: none"> - Tegneserie om "Nicola & Sofie" - Breve fra "Børne-brevkassen" med spørgsmål om venskab - Udprint om forældres bedste ven - Film på youtube – TED talk: "We are all different - and that's awesome" - Padlet "venskabssuppe"
EVALUERING	<p>Process-evaluering.</p> <p>Både under vores samtaler i plenum, samt når de arbejder i grupper og i Padlet.</p>
FORBEREDELSE	<p>Eleverne får forud for undervisningen en tegneserie med præsentation af mig samt emnet for vores forløb.</p> <p>Efter første lektion får eleverne en lille opgave med hjem, hvor de skal tale med deres forældre om deres bedste ven, da de var på sammen alder som eleverne.</p>
VARIGHED	1,5 times observation og 3 timers undervisning (2 x 1,5 time)

LEKTION 1 (1,5 TID)

SEKVEN	BESKRIVELSE/INDHOLD	FORMÅL	FORM	VARIGHED	EVALUERING & FEEDBACK
1	"Godmorgen og tak for sidst"		Underviser	5 min	
2	Præsentation af vores "venskabsforløb" for begge dage	Give eleverne et overblik over det vi skal lave, i de i alt 3 timer, sammen med mig	Underviser	5 min	
3	Tale om venskab. Tager udgangspunkt i den tegneserie om mig selv. Spørgsmål til eleverne, har de en bedste ven,	Langsom introduktion til emnet, her med udgangspunkt i	Underviser og elever i samtale	15	Anerkendende, åben og nysgerrig feedback på det eleverne siger.

	hvem er det, hvad føles rart ved at have en bedste ven etc.	underviser samt eleverne			Formativ evaluering
4	Oplæsning af brev/spørgsmål fra "venne-brevkassen" Læser to op, og vi taler efterfølgende om dem sammen	Påbegynde en dybere samtale om venskabet mange aspekter, dets glæder samt udfordringer. I forsøget på at få eleverne til at åbne op og tale mere frit, gøres det på denne måde, hvor det "ikke er dem selv de taler om", de får simpelthen bare mulighed for at komme med overvejelser og gode råd til hvordan, vi kan svare dem der har sendt spørgsmålene ind	Underviser og elever i løsningsorienteret og positiv samtale	20	Anerkendende, åben og nysgerrig feedback på det eleverne siger. Formativ evaluering
5	Eleverne deles op i grupper, og hver gruppe får et spørgsmål sendt til "Børne-brevkassen", hvor de sammen skal drøfte mulige gode råd	For at skabe variation i undervisningen. Ofte resulterer refleksion i mindre grupper flere gode tanker og løsninger	Elever	15	Går rundt mellem grupperne og giver dem anerkendende, åben og nysgerrig feedback
6	Hver gruppe fremlægger mundtligt deres svar	Dele deres gruppes tanker og refleksioner med resten af klassen	Underviser og elever	20	Her vil jeg få de andre elever til at kommentere på det de, elever der fremlægger, siger. Formativ evaluering
7	Samtale om at "den bedste ven" altid har fandtes og at det er noget vi også vil have i fremtiden. Præsentation af lille udprint, som eleverne skal tage med hjem og tale med deres forældre om	"Sammenhængstænkning" og for at inddrage forældrene lidt i hvad deres børn arbejder med i skolen	Underviser og elever i dialog, samt præsentation af deres lektie	10	

LEKTION 2 (1,5 TIME)

SEKVENNS	BESKRIVELSE/INDHOLD	FORMÅL	FORM	VARIGHED	EVALUERING & FEEDBACK
1	Samler op på det de hver især har talt med deres forældre om	“Sammenhængstækning” og for lang-somt at begynde at snakke om det unikke ved vores bedste ven/andre mennesker	Underviser og elever i samtale	10 min	Interesseret i eventuel feedback fra både elever og deres forældre. Formativ evaluering
2	Ser TED Talk: “We are all different – and that is awesome”	Vigtige budskaber fortalt i børnehøjde af et barn, og som kan være med til at give emnet mere dybde og bredde	Film på youtube	5 min	
3	Eleverne summer to og to om filmen, og vi taler derefter om filmen samlet	For at danne mig et billede af hvad børnene har forstået fra filmen, evt. spørgsmål til det vi har set	Elever og underviser i samtale	15 min	
4	Vi taler om mangfoldighed og at venner kan have mange ansigter og personligheder, og at de ikke nødvendigvis behøves at være ligesom os.	For at skabe en forståelse for mangfoldighed - italesætte at vi alle er forskellige, ser forskellige ud, tænker forskelligt, gør forskelligt... og hvor unikt det er at møde/kende nogen der ikke er som os selv	Underviser og elever i samtale	15 min	Anerkendende, åben og nysgerrig feedback på det eleverne siger. Formativ evaluering
5	“Venskabs-suppe” i padlet præsenteres og eleverne laver deres egen “suppe”	Digital kreativitet og refleksion over hvad et godt venskab skal indeholde	Elever	25 min	Anerkendende, åben og nysgerrig feedback på det eleverne skriver. Padlet gør at det er nemt at se, om nogen har behov for ekstra støtte til at komme i gang/videre. Formativ evaluering
6	Vi taler om det de har lavet, og eleverne får mulighed for at uddybe noget af det de har skrevet, hvis de	For igen at pointere at venskaber kan have mange ansigter, og det er individuelt, hvad vi definerer som en god	Underviser og elever i samtale	15 min	Anerkendende, åben og nysgerrig feedback på det eleverne siger Eleverne kan her give hinanden

	vil det. Padlet link vil blive sendt til dem alle, så de kan vise det til deres forældre	ven/et godt venskab. At alle har ret til deres mening, og at der ikke er noget facit. Samle op og runde af			feedback også, på det de hver især har skrevet. Formativ evaluering
7	"luft farvel-krammere" forhåbentlig rigtig mange	Fordi det er så rart, og man skal sige ordentligt farvel 😊	Underviser og elever	5 min	

UDFØRELSE

Lektion 1

Min undervisning lå fra morgenstunden af. Det virkede til at eleverne havde set frem til vores forløb, da de allerede fra starten havde en masse spørgsmål til den tegneserie om mig og min bedste ven Sofie, som de havde fået af Laura dagen forinden. To af eleverne, havde set i tegneserien, at jeg har besøgt den kinesiske mur, ville gerne vide, hvor jeg ellers har været i Kina og en række af rejsespørgsmål fulgte herefter. Mit globetrotter-hjerter kunne have fortsat længe ud ad den vej, men blev enige med eleverne om, at vi kunne fortsætte rejsesamtalen i pausen.

Derfra fik jeg samtalen over på venskab, og fik gennemgået forløbet. Vi havde derefter en god samtale, hvor eleverne fortalte mig om deres venner samt bedste ven, hvordan de mødte dem, og hvorfor det var rart at have dem. Vi begyndte at tale om brevene fra børne-brevkassen. Jeg læste dem op, og vi talte derefter om hvordan vi kunne hjælpe og give råd. Vi brugte dejlig lang tid på begge de to breve, jeg havde planlagt vi skulle besvare sammen, så meget at tiden løb fra mig, og jeg vurderede derfor at der ikke var tid til at tale om de tre sidste i grupper, og derefter skulle samle op sammen - og besluttede derfor at tage alle fem breve sammen. Afslutningsvis havde vi en samtale om at venskaber er noget, der altid har eksisteret og de fik derfor en opgave med hjem, hvor de skulle tale med deres forældre om deres bedste ven.

Lektion 2

To af eleverne var fraværende, så jeg havde kun 7 elever denne dag. Jeg begyndte lektionen med at høre hvad eleverne havde talt om med deres forældre, og alle fremlagde kort herom. Det var tydeligt at de alle havde haft en god snak med deres forældre.

Derefter så vi YouTube videoen "We are all different – and that's awesome". For at få den korte film bearbejdet på bedste vis, summede de først over den to og to, og vi talte derefter om den i plenum. Alle eleverne bød igen ind, og jeg var så imponeret over hvor meget de havde observeret og nået at gøre sig af tanker.

Afslutningsvis skulle eleverne arbejde individuelt i den samme padlet. Det tog lige lidt tid at få startet tablets op, og via link, komme ind på den forberedte padlet. Da alle var logget ind, gav jeg dem en lille kort introduktion til opgaven via gennemgang af mit eksempel. Et par af eleverne gik i gang med det samme, mens de andre sad lidt og overvejede deres første ord. Nogle af eleverne lænede sig lidt op ad mit eksempel, mens andre selv fandt på både målenheder og ingredienser.

EVALUERING

Dette var mit første forløb på en skole og første gang jeg skulle stå foran samt formidle noget til børn. Jeg tror, hånden på hjertet, ikke jeg nogensinde tidligere har været så nervøs. Observationsdelen var rigtig brugbar – mest i forhold til min puls, der herefter faldt gevaldigt. Det var godt at møde eleverne inden selve undervisningen – hvor begge parter kunne se hinanden lidt an - samt hvor grundstenen til den gode stemning, kunne lægges.

Fra første minut jeg trådte ind i lokalet til selve undervisningen, var eleverne på. Virkelig på. De var nysgerrige, højllydte og talte i munden på hinanden og jeg fandt det lige dele fantastisk og overvældende.... og jeg sendte et par kærlige tanker til dem der starter ud med en klasse på 20-30 elever. Alt i alt var det dog helt fantastisk – og det sidder i skrivende stund stadig i mig.

Nedenstående tre fokuspunkter i min evaluering:

MATERIALET var ikke skarpt nok. Jeg havde forsøgt at lave forskelligt materiale, for at skabe variation i undervisningen – alt sammen dog med en rød tråd til temaet venskab. Tegneserien, der blev delt ud til eleverne, var ment som en intro til mig samt emnet, men eleverne havde fået noget helt andet ud af den. Havde temaet været *at opleve verden*, havde den dog været helt perfekt.

Padlet, hvor eleverne skulle lave deres egen venskabs-suppe fungerede både godt og skidt. Eleverne synes det var sjovt at de alle sammen kunne skrive samtidig, og jeg kunne se at de fik god inspiration fra det de andre skrev. De var kreative, og alle trådte de ud af den "boks" jeg havde skabt med mit eksempel. Jeg fornemmede dog at stavekontrollen bremsede deres skriveproces og gjorde at især to af dem blev lidt usikre i det. Set i bakspejlet var det set-up lidt for stift.

TIDEN skred – fra første minut.

Jeg var slet ikke forberedt på, at eleverne ville have så meget på hjerte, som de havde. Hvilket jo kun er godt, men der var for meget indhold i forhold til tid, og jeg var tvunget til at justere en del i forløbet, og jeg følte også at tiden ofte tvang mig til at gå videre, selvom jeg kunne mærke at eleverne havde mere på hjerte.

Jeg var ikke stærk i styring af samtalen, nok mest fordi jeg kæmpede med at finde ud af, hvor meget det egentlig skulle styres.

FEEDBACK & EVALUERING; jeg forsøgte at møde dem i åben, positiv og nysgerrig samtale - men udover, at det jeg sagde, fodrede flere tanker, så kunne jeg ikke vurdere hvilken effekt min feedback (og manglen på samme) havde.

UDVIKLING

Skulle jeg lave det samme forløb igen, ville jeg overvejende stille mere skarpt på tre nedenstående fokuspunkter fra min evaluering:

MATERIALET; tegneserien viste ikke temaet tydeligt nok, og den ville jeg ændre, så den fremstillede venskabet tydeligere – eventuelt fokusere mere på de følelser, der opstår i venskabet, dog stadig med udgangspunkt i mig og min bedste ven. Alternativt ville jeg undersøge om der ville være andet materiale, der ville give mere mening - måske en videooptagelse af mig, hvor jeg kort siger hej, samt fortæller om min bedste ven.

Opgaven i padlet fungerede fint som et afrundende aspekt, men som skriveværktøj bremsede det kreativiteten på grund af stavekontrollen. Jeg ville gerne bruge padlet igen, men nok på en anden måde - hvor eleverne kunne få friere rammer til at illustrere "deres perfekte venskab", der er jo i Padlet både mulighed for at tegne, hente film fra YouTube, hente fotos osv.

TID; at tiden skred og at jeg stressede så meget over det – skyldes for det første at jeg var så usikker i det, samt at jeg følte at jeg skulle rundt om alt materialet, da det skulle bruges videre til denne opgave - især at jeg skulle nå, at eleverne arbejdede i padlet, da det var det eneste elevprodukt.

Skulle jeg gøre det igen, ville jeg forsøge at slappe meget mere af i det og var i så fald sandsynligvis ikke kommet længere end til at de skulle besvare brevene fra børne-brevkassen og at det ville være ok.

Planlægningsmæssigt i forhold til tid, så vil jeg fremadrettet have et mindre indhold - så der er mere tid til at vi kan gå i dybden. Samt have et backup indhold, skulle kommende elever vise sig ikke at have lige så meget på hjerte som disse.

FEEDBACK & EVALUERING; jeg var ikke klædt godt nok på. Forud for forløbet havde jeg haft svært ved at finde materiale om feedback & evaluering på mere filosoferende forløb - og jeg trådte vande. Jeg ville have undersøgt dybere, samt forhørt mig hos mine undervisere eller bekendte der arbejder på skoler både i Danmark samt her i Thailand.

KONKLUSION

Link til DIGITALK

<https://www.studietube.dk/video/6956643/ba3fc7a3a6f73f0ad205e2f95d4236a2>

BIBLIOGRAFI

Børne- og Undervisningsministeriet. (2020). Hentet fra retsinformation.dk d. 15/07/2021:
[Folkeskoleloven.\(retsinformation.dk\)](#)

Børne- og undervisningsministeriet. (2019). Hentet fra emu.dk d. 15/07/2021:
[GSK FællesMål Engelsk.pdf \(emu.dk\)](#)

FN. (1989). Børnekonventionen. Hentet fra unicef.dk d. 15/07/2021:
[UNICEF-CRC-poster-A3-B420xH297.pdf](#)

Jørgensen, S. P. (2019). Hentet fra unicef.dk d. 16/07/2021:
[Per Schultz Jørgensen: Vi kommer ikke videre ved at hylde og fokusere på individet | UNICEF Danmark](#)

Romer, K. (2019). Hentet fra unicef.dk d. 16/07/2021:
[Knud Romer om Børnerettighederne: Så længe den liste findes, har vi fejlet | UNICEF Danmark](#)

Unicef. (2019). Hentet fra unicef.dk d. 14/07/2021:
[Danske børn og unge accepterer vold, overvågning og tortur | UNICEF Danmark](#)

Aristoteles. (2000). Etikken. (s. 193-215 af 278). Frederiksberg: Det lille forlag

Axelvoll, M. (2016). Ny ph.d.-afhandling: Folkeskole, forældre, forskelle – skole-hjem-samarbejde og forældreinvolvering i et klasseperspektiv. [TIDSSKRIFT FOR PROFESSIONSSTUDIER 25](#)

Brodersen, P., Fibæk Laursen, P., Agergaard K. & Toke Gissel, S. (2020). God og effektiv undervisning. 4. Udgave. Hans Reitzels Forlag.

Dewey, John (2005). Demokrati og uddannelse. (s. 23-30, 33-44, 61-70) Århus: Klim.

Fibæk Laursen, P. (2011). Hvad er undervisning? Hvad er god undervisning? I: H. J. Kristensen & P. Fibæk Laursen (red.), Gyldendals pædagogik håndbog (s. 157-172). KBH.: Gyldendal.

Hachmann, Roland & Holmboe, Peter (2015). Flipped learning: flip med video, s. 9-38. Odense: Praxis - Nyt Teknisk Forlag.

Henriksen, H. (1997). Skolens kultur. I: Samtalens mulighed. (s.120-148 af 158). Holger Henriksens forlag.
Bundsgaard, J. (2019). Dannelsens fire aspekter. I: J. Hansen et al. (Red.), Dannelse i alle fag (s. 25-33 af 246). Frederikshavn: Dafolo.

Hinge, H. (2016). Anvendt videnskabsteori. I: S. Larsen (Red.) Pædagogik og lærerfaglighed (s. 431-450)

Illeris, K. (2015). Forskellige læringstyper. I: Læring (3. udg., s. 51-72 af 338). Frederiksberg: Samfundslitteratur.

Jensen, E. (2016). Didaktik. I: S. Larsen (Red.) Pædagogik og lærerfaglighed (s. 83-106)

Kaa Sunesen, M.S. (2020). Sådan laver du observationer. I: Sådan laver du undersøgelser: videnskabsteori, metode og analyse (s. 53-68 af 188). Hans Reitzel.

Lemire, S. (2015). Opfør dig ordentligt - og vær en god ven: en bog om takt og tone til dig & dine forældre. (s. 4-7, 11-21 & 86-95). København: Carlsen.

Nabe-Nielsen, L. (2019). Filosofi i skolen: undervisningens rum for undren. (s. 93-107 og 109-115 af 220). Kbh.: Hans Reitzel.

Oettingen, A. V. (2016). Skolens almene dannelse. I: Alexander von Oettingen (red.), Almen dannelse: dannelsesstandarder og fag (s. 11-35). København: Hans Reitzel.

Oettingen, A. V. (2018). Undervisning er dannelse. Aarhus Universitetsforlag. LYDBOG

BILAG

BILAG 1

<https://www.studietube.dk/video/6948934/9a4d4a2c6334cb61e2d45ffaa86f0df9>

BILAG 2

I started to spend time with girl that is 2 years older than me, she is in 4th grade and from Colombia. I really like her and we like a lot of the same thing, but my classmates make fun of me and tell me that I can't be friends with her, because we are not the same age and that she is from Colombia and I am from Thailand. Is it true that we can't be friends?

I want to ask you a question.
My best friend is Kasem, and we always play together. But now I also like to play with Noi sometimes, she ~~like~~ likes to play some things that Kasem doesn't like. Yesterday Kasem asked me to play after school, but I already plan to play with Noi. I didn't want to make Kasem sad. So I told him that my mother told me I couldn't play and that I should go straight home after school. I know I shouldn't lie to my friend but what can I do? Is it okay to have more than one friend?

My name is Mastus.
I'm 8 years old. I'm sad because I do not have any friends. Not even a best friend. I look at all my other classmates, and they all have friends. It looks nice and I would like to try to get some friends. But I do not know how to do. Can you help me?

Yesterday my best friend Nora moved far ~~away~~ away to another city. That means that I can't play with her any longer. I miss her a lot already. Do you think that we can still be best friends? And how can we do that, when we live so far away from each other?

My friend Peter always gets in trouble with some of the order boys ~~at~~ at our school. They tease him in the school yard, call him names and say that his lunch is smelly - that makes him so sad, I can see that he sometimes cry. I want to help him, but I also don't want the order boys to tease me. What can I do?

Ask one of your parents to tell you:

Name & nationality of their best friend, when he/she was same age as you are now?

What was **unique** about that best friend?

Bring it back to school with you tomorrow ♥

BILAG 4

[We Are All Different - and THAT'S AWESOME! | Cole Blakeway | TEDxWestVancouverED - YouTube](#)

BILAG 5

<https://www.studietube.dk/video/6947257/fec82e4aa811004f58ec540a8ed7a56c>